

**Bijlage 2 - Overzicht specifieke maatregelen voor de versterken van de uitvoeringscapaciteit op Bonaire, Sint Eustatius en Saba**

|                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| VNG-uitwisselingsnetwerk                                                                    | Via het uitwisselingsnetwerk van VNG-International kunnen experts uitgezonden worden naar de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het doel is het bieden van ondersteuning met het invullen van specifieke expertisebehoeften van de eilanden. Nederlandse gemeenten kunnen hieraan bijdragen door expertise beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld via een detachering van ambtenaren. Met het openbaar lichaam wordt in dat geval afspraken gemaakt hoe de gedetacheerde medewerkers kan bijdragen aan de kennisbehoefte en worden tevens afspraken gemaakt over hoe de kennis en expertise binnen het ambtelijk apparaat geborgd wordt. Er zal naar aanleiding van de evaluatie van het uitwisselingsnetwerk op korte termijn een verkenning plaatsvinden over de verlenging en de financiering van het uitwisselingsprogramma van 2025-2028.                                                                                                   |
| VNG-Caribendesk                                                                             | De pilot van de VNG Caribendesk is in 2024 gestart en zorgt ervoor dat de dienstverlening vanuit de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) richting deze leden wordt verbeterd. Dit wordt gedaan door de toegang en toepasbaarheid van bestaande VNG-producten en dienstverlening voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba te vergroten. Daarnaast zal de desk de eilanden ondersteunen op het gebied van beleid en uitvoering. Op die manier kan de desk voorzien in het versterken van de uitvoeringskracht op de eilanden. Ook vindt via de desk verdere kennisuitwisseling plaats met Europees Nederlandse gemeenten en wordt de helpdesk van de VNG beter geëquipeerd om vragen vanuit Bonaire, Sint Eustatius en Saba te beantwoorden. Ten slotte voert de desk twee uitvoeringstoetsen uit voor de eilanden, waarvan de eerste naar de invoering van de wet Bibob. In de loop van dit jaar wordt Uw Kamer verder geïnformeerd over de voortgang van de desk en de concrete resultaten die zijn behaald. |
| Ondersteuningsprogramma voor politieke gezagdragers, eilandgriffiers en eilandsecretarissen | Voor het bevorderen van uitvoeringscapaciteit en goed bestuur is het van belang om te investeren in de professionalisering van de positie en effectiviteit van de politieke gezagdragers <sup>1</sup> , de eilandsecretarissen en de eilandgriffiers. Ik heb daarom in samenspraak met vertegenwoordigers van de eilanden en in nauwe samenwerking met de beroepsverenigingen <sup>2</sup> een ondersteuningsprogramma opgezet. Middels dit programma wordt een professionaliseringsaanbod, toegesneden op de Caribische context en rekening houdend met de behoeftes van de doelgroep, beschikbaar gesteld voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Op 10 december 2024 heb ik memoranda van overeenstemming getekend met de gezaghebbers van Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de directeurs van de beroepsverenigingen over het doel en de reikwijdte van de geboden ondersteuning. De uitvoering is reeds van start gegaan.                                                                              |
| Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD)                                       | In het kader van het herstel van reguliere bestuurlijke verhoudingen op Sint Eustatius ontvangt de NIMD subsidie van mijn departement voor het faciliteren van een dialoogtraject op                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

<sup>1</sup> De gezaghebbers, eilandgedeputeerden en eilandraadsleden van Bonaire, Sint Eustatius en Saba vormen samen de doelgroep politieke gezagdragers BES.

<sup>2</sup> Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, de Wethoudersvereniging, de Vereniging voor Raadsleden, de Vereniging van Griffiers en de Vereniging van Gemeentesecretarissen.

|                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                         | Sint Eustatius gericht op het herstellen van vertrouwen en het bevorderen van de samenwerking tussen het bestuurscollege en de eilandsraad.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Omgevingsdienst Nederland                               | De Omgevingsdienst Nederland ondersteunt Bonaire, Sint Eustatius en Saba bij het versterken van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) rondom natuur, bouwen en milieu. Hiervoor leveren ze capaciteit, opleidingen en advies op basis van een vastgesteld assistentieaanbod dat ik samen met de minister van Infrastructuur en Waterstaat heb geaccordeerd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| WeConnect                                               | Stichting WeConnect organiseert activiteiten om het studiesucces en welzijn van (aankomende) Caribische studenten te bevorderen op zowel de Caribische eilanden als in Nederland. Een belangrijk speerpunt van hun plan voor 2025 is de inzet op het versterken van de lokale arbeidsmarkt in de Cariben en het stimuleren van 'braingain'. Omdat de doelstellingen ook aansluiten bij de doelstellingen van de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gaat het om een gezamenlijke subsidie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Projectenbureau Caribisch Nederland                     | Het Projectbureau Caribisch Nederland (PBCN) is sinds 2024 een onafhankelijk entiteit binnen de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) en richt zich op het ondersteunen van de openbare lichamen en RCN in het realiseren van projecten op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het PBCN levert capaciteit voor projectmanagement aan de openbare lichamen en fungeert tevens als kennismakelaar en expertisecentrum. Projecten worden aan gecontracteerd door middel van opdrachtbrieven. Het streven is niet alleen om capaciteit te leveren, maar ook om de organisaties van de openbare lichamen te stimuleren in het resultaatgericht en planmatig werken. Projectmedewerkers van PBCN werken als partner met de lijnorganisaties, maar zijn er geen onderdeel van. De projectleiders van het PBCN kennen een vast uurtarief (marktconform voor Caribisch Nederland) en werken momenteel aan diverse opdrachten bij de openbare lichamen. |
| Talent Ontwikkel Programma Caribisch Nederland (TOP CN) | Het Talent Ontwikkel Programma Caribisch Nederland (TOP CN) is een eenjarig werk- en trainingsprogramma, speciaal voor recent afgestudeerde professionals met roots op Bonaire, Sint Eustatius of Saba. Trainees die deelnemen aan TOP CN gaan aan de slag bij een overheidsorganisatie zoals het openbaar lichaam of de Rijksdienst Caribisch Nederland. De vacature voor de eerste lichter TOP trainees is recentelijk opengesteld, en zal jaarlijks worden opengesteld. De beoogde startdatum voor deze groep trainees is 1 juli 2025. Met TOP CN probeert mijn ministerie om bij te dragen aan de 'braingain' van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |